

SAJTÓKÖZLEMÉNY

KÁBÍTÓSZER-PIAC: 2010 AZ ÚJ SZEREK ROHAMOS TERJEDÉSÉNEK ÉVE

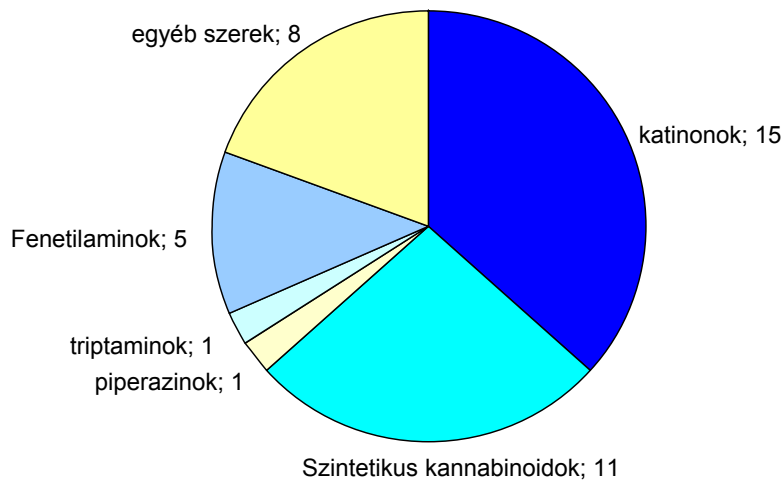
A MEFEDRON-HASZNÁLÓK KÖZÖTT SOK A FIATAL

Budapest, 2011. június 27. – Sokszor, sok helyen került már említésre a designer drogok megjelenése és e szerek alacsony ára, könnyű hozzáférhetősége okán bekövetkező térhódítása. A Nemzeti Drog Fókuszpont legfrissebb, 2011 májusában a hazai kezelőhelyek és tűcsere-szolgáltatók körében végzett felmérésének válaszai is ezt támasztják alá. A leggyakrabban említett, tavaly nyár óta rohamosan terjedő szer a mefedron volt, melyet jellemzően a szórakozás kiegészítőjeként a fiatalok, s - az opiátok hozzáférhetőségének és tisztaságának csökkenése miatt - intravénás fogyasztók használnak.

A Nemzeti Drog Fókuszpont, a kábítószer-helyzet monitorozásának hazai központja, 2011 májusában az egészségügyi és tűcsere-szolgáltatók körében végzett kvalitatív felmérést arról, hogy e szolgáltatók megítélése szerint mi volt az elmúlt év legnagyobb változása a kábítószer-fogyasztás terén. Az önkéntes adatfelvételben 20 kezelőhely és 9 tűcsere-szolgáltató vállalta a részvételét.

A megkérdezettek válaszai alapján az elmúlt év legmarkánsabban kirajzolódó jelensége az **új szerek megjelenése** volt. A leggyakrabban említett ilyen új szer a mefedron volt, emellett a szintetikus kannabinoidok és az MDPV okozta kezelési igények megjelenése volt azonosítható. További új jelenségként a fürdősök visszaélészerű használatát és a metilon megjelenését említhetjük. Az új pszichoaktív szerek hazai megjelenése és térhódítása megfelel az európai tendenciáknak.

A korai jelzőrendszeren (EWS) keresztül Európában 2010-ben jelentett új szerek megoszlása (az adatok darabban kifejezve)

Forrás: EMCDDA

A kezelőhelyek elmondása szerint a heroin-fogyasztással összefüggő kezelési igények száma csökkent. A heroin hozzáférhetősége és tisztasága jelentősen romlott, amivel párhuzamosan a mefedron injektálásának terjedéséről számoltak be a tűcsere-szolgáltatók.

A **klienskör életkorában** is tapasztaltak változást: az új szerek használata kapcsán fiatalabb kliensek kezdtek megjelenni mind a kezelőhelyeken, mind a tűcsere-szolgáltatóknál. A válaszadók felhívták a figyelmet a mefedron okozta gyors fizikai, pszichés és szociális leépülésre, ami a mefedron-fogyasztással összefüggő kliensszám növekedését eredményezte programjukban.

A **mefedron-használattal összefüggő kezelési igények** száma 2010 nyarán indult növekedésnek, jóllehet 2009 végétől már találkoztak néhány esettel a szolgáltatók. A kezelési igények száma a 2011. január 1-jén életbe lépő betiltást követően sem csökkent. A tiltás érdemben a keresletet feltételezhetően nem, csak a kínálati oldal alakulását befolyásolta, mert a tiltást követően megjelent más „designer drogok” – elsősorban az MDPV – használata is a kliensek szerhasználati mintázataiban.

Az elmondottak alapján a mefedront **kétféle módon használják** a fogyasztók. Egyrészt orron át szippantva vagy szájon át, gyakran folyadékban oldva. A fogyasztás e formája jellemzően a partizáshoz, szórakozáshoz kapcsolódik; a fogyasztás napjai a hétvégére koncentrálnak és akár több napon át is tarthat. A szer hatása rövidebb ideig tart, mint az amfetaminoké, ezért gyakoribb a napi többszöri fogyasztás. A mefedron használata miatt jellemzően olyan fiatalok fordulnak segítségért a szolgáltatókhoz, akikkel azok korábban nem találkoztak, tehát új kliensek.

Ezzel párhuzamosan egy szűkebb körben - az intravénás szerhasználók körében - is megjelent a mefedron. Ők jellemzően olyan idősebb szerhasználók, akik már korábban is injektáltak más szereket, de áttértek a mefedronra; jóllehet megjelentek a mefedron miatt injektálni kezdő kliensek is az ellátásban. A mefedront intravénásan használók naponta többször is injektálják a szert, ami megnöveli a fecskendők iránti keresletet is.

A mefedron elsősorban az amfetamin-származékokat váltotta, bár intravénás szerhasználók körében opiátról és metadonról történt váltásról is beszámoltak a szakemberek. (Ezt alátámasztják alá az opiát-fogyasztással összefüggő kezelési igények számáról és a lefoglalásokról szóló adatok is.) A mefedron másodlagos szerként általánosan elterjedté vált: az elsődleges szer típusától függetlenül megjelent kannabisz-, amfetamin- vagy opiát-fogyasztás mellett egyaránt.

A **szerváltás okaként** a tapasztalatok alapján elsősorban a könnyű hozzáférhetőség, majd az alacsony ár említendő. További szempontként jelent meg a szer korábbi legális státusza, a kimutathatóság hiánya, valamint intenzívebb hatása is. Az elmondások alapján az opiátok hozzáférhetősége és tisztasága jelentősen romlott 2010 közepén csakúgy, mint ahogyan az amfetaminok alacsony hatóanyagtartalma is a váltást erősítette. Végül, gyakran megjelent a válaszokban az újdonságkeresés, a legális státusz okozta téves percepció a szer alacsony kockázatáról, valamint a szer körül kialakult hírverés is.

Mefedron

A mefedron (2-metilamino-1-(4-metilfenil)propán-1-on) egy szintetikus pszichoaktív szer, mely stimuláns tulajdonságai miatt jellemzően az ecstasy, a kokain vagy az amfetamin alternatívájaként terjedt el a fogyasztói körökben. A mefedron az egyik legelterjedtebb ún. designer drog. A mefedron megjelenéséről elsőként 2009-ben számoltak be. A szer fogyasztása Magyarországon 2011. január 1-jétől büntetendő.

A Nemzeti Drog Fókuszpont

A Nemzeti Drog Fókuszpont a drogmonitorozás európai uniós intézményrendszerének hazai központja: a saját kutatások mellett más intézményekben keletkező adatokat, információkat gyűjt, dolgoz fel és szolgáltat hazai és nemzetközi szervezeteknek a kábítószer-probléma feltárásával, kezelésével és megoldásával kapcsolatos döntéseikhez. A monitorozó intézet az adatokból kirajzolódó fő megállapításokat a minden év novemberének első hetében nyilvánosságra kerülő Éves Jelentés a Magyarországi Kábítószerhelyzetről című dokumentumban összegzi. A Nemzeti Drog Fókuszpontról további információ elérhető a www.drogfokuszpont.hu oldalon.

További információ:

Tisza Andrea

Nemzeti Drog Fókuszpont

Tel.: 30/ 430-8858

e-mail: tisza.andrea@oek.antsz.hu

Nemzeti Drog Fókuszpont
1097 Budapest, Gyáli út 3/a.
Telefon: + 36 1 476 1100 /2510
Fax: + 36 1 476 1100 /2635